

Pravilna odmera dohodnine je uspeh dela davčnih komisij

Sestavljanje predlogov višine davčne osnove, ki so jih izdelale krajevne davčne komisije, je bilo končano kot je znano proti koncu preteklega leta. Izvršena je bila tudi kontrola sestavljenih predlogov po okrajni davčni komisiji, ki je morala največ časa in dela posvetiti predvsem tistim krajevnim ljudskim odborom, katerih davčne komisije so bile neobjektivne in pristranske, tam, kjer so se v nje vrtnili večji kmetje, ki jim je bil cilj, večjim kmetom osnove znižati, manjšim pa zvišati. Okrajna davčna komisija je s svojo kontrolo te napake popravila in tako izvedla pravilno diferenciacijo.

Ko je bilo to končano, so se vršili množični sestanki davčnih zavezancev, na katerih je bila davčna osnova definitivno določena. Na teh sestankih so večji kmetje zopet poskušali znižati davčne osnove. Podkupili in nahajali so k temu še manjše kmete. Na sestanku v Gajevcih je na vse načine skušal razbiti sestanek večji kmet Pukšič ter nekaj njemu podobnih, kar jim pa seveda ni uspelo. Slab sestanek je bil tudi v Juršincih, dobro izveden pa v Grajeni. Pred kratkim je bila izvedena prva

odmera po nižji lestvici (vezane cene), ki je pokazala gotovo razliko med akontacijami in to odmero. Večja razlika pa bo nastala ob drugi odmeri po višji lestvici (prosti trg). Krajevni ljudski odbori so prejeli posebne obrazce, na katerih bi naj davčni zavezanci opravili čili svoje tržne viške. To je bilo precej slabo izvedeno v nekaterih krajevnih ljudskih odborih: Pobrežje, Marieta na Dravskem polju, Stojinci, Brezovci, Juršinci, Levanci, Pleterje in drugi — torej najbolj kraji. Drugod pa sploh nič kot n. pr. v Slovenji vasi, ki je vrnila obrazce brez podpisa predsednika krajevnega ljudskega odbora in davčne komisije. Vsled tega bo uvedena kontrola in šele potem izdelana tudi druga odmera, tako da bo tudi spekulantom dobro izračunan davek. Slednje velja za one, ki svojih obvez niso izpolnili in so gotove pridele prodali na prostem trgu. Sedaj bodo morali poseči precej globoko v žep, ker so se pri odmeri upoštevale tudi cene prostega trga, razen tega pa po progresivni lestvici. 20 odstotkov višji davek imajo tudi tisti večji in srednji kmetje, ki se okoriščajo s tujo delovno silo. DF.

V borbi proti jetiki - v borbi za ljudstvo

Dr. Houška Hinko

V zadnjem času prireja naša zdravstvena propaganda vsako leto tako zvan protituberkulozni teden, ki naj bi bil poseben poseben zgoščen in intenzivni protituberkulozni propagandni. Morda bi kdo pomislil: saj se o tuberkulozi toliko govori in piše, veliko več, kakor o kateri koli drugi bolezni in je nemara vsaka posebna kampanja v tej smeri odveč. Res je, vprašanje tuberkuloze se obravnava na široki osnovi že desetletja, povsod po svetu, pa tudi pri nas.

Posebno v zadnjih letih je naša ljudska oblast zajela ves problem tuberkuloze v globino in širino, kakor odgovarja njenemu ogromnemu socialnemu pomenu. Z zaščitenjem lahko ugotovimo, da so široko

nični značaj in dolgotrajno zdravljenje; 2. pomanjkanje imunite in vsled tega ogroženost vsakega od nas za dobo celega življenja, od rojstva do groba; 3. zanemarljivo majhno učinkovitost zdravil pri tuberkulozi in 4. ogromno razširjenost te bolezni.

Če imamo vse te momente pred očmi, mislim, da je vsaka beseda odveč, zakaj je potrebno vedno znova in znova govoriti o tuberkulozi, zakaj je potrebno protituberkulozno borbo še bolj poglobiti in razširiti. Ali je torej protituberkulozni teden odveč? Prav gotovo ne! Tuberkuloza je izredno močan sovražnik in zahteva izredno dobro obrambo.

Letošnji protituberkulozni teden se vrši v razdobju, ko je bilo pri nas izvršeno veliko delo v protituberkulozni borbi, narejen velik korak naprej. V vsaj državi je bilo letos organizirano cepljenje s t. zv. B. C. G. (B. S. Z.) vakcino. To je dosedaj, najpomembnejši in najbolj množično izpeljan zdravstveni ukrep pri nas. Kakšen pomen ima ta akcija za našo celotno protituberkulozno borbo? Lahko bi kdo pomislil, da bo odslej vsa naša borba veliko bolj enostavna, če ne celo odveč. Posebno če bi primerjal B. C. G. cepljenje kratkoročno z drugimi organiziranimi vakcinacijami, ki se pri nas vršijo, na pr. zoper koze. Pri kozah je vakcinacija dejansko iztrebila to strašno bolezen. Pri tuberkulozi je stvar bolj komplicirana. Vzrok leži v zgoraj omenjeni lastnosti tuberkuloze, da — enkrat prebolela — ne zapuša imunite. In če celo aktivna tuberkuloza tega ne zmore, potem je jasno, da te upornosti ne bomo mogli doseči z nobeno vakcino. Kajti vsaka vakcina je le nenevarna imitacija naravne infekcije. Zato B. C. G. vakcina sploh nima namena ustvarjati imunite, t. j. popolno odpornost. Važnost B. C. G. vakcine je na drugi podlagi. Pri naravni infekciji s tuberkulozo prva okužba, ko jo prebolimo, ne zapuša sicer imunite in mi lahko zopet zbolimo pri ponovni okužbi, vendar to naslednje obolenje poteka lažje in navadno ne pride do najhujših oblik tuberkuloze, kakor je na primer miliarna tuberkuloza. Lahko rečemo torej, da se je odzivnost našega telesa nekako spremenila. To prvo infekcijo večina ljudi preboli v mladih, največkrat v otroških letih. V veliki večini te infekcije potekajo brez posledic, največkrat celo, da se ne ve za to. Vendar so številni primeri, da bolniki tej prvi infekciji podležejo. Prva infekcija je torej usodni trenutek: bolnik ali umre, ali pa, ko jo preboli, pridobi spremenjeno odzivnost telesa, t. j. vsaj delno odpornost zoper novo okužbo. Namen B. C. G. vakcine je, da bi na umetni, nenevarni način ustvarila le-to delno odpornost, ne da bi pri tem riskirali, da bolnik umre, kakor se lahko zgodi pri okužbi s praviimi, strupenimi bacili. Važno je torej, da vemo, da B. C. G. vakcina ni zaščitno sredstvo zoper ponovno infekcijo. Bila bi tragična napaka, če bi kdo sklepal: sedaj ni treba tako hudo paziti saj je otrok cepljen, torej zaščiten! Takšno popolno zaščito pri tuberkulozi ne bomo nikoli imeli. Zato treba naglasiti s posebnim poudarkom v propagandnih akcijah našega tedna, da se cepljeni morajo ravnatoko čuvati in paziti pred tuberkulozo, kakor vsi ostali. Ali je s tem zmanjšani pomen B. C. G. cepljenja? Nikakor ne! Vsaj upamo, da se nam bo s tem posrečilo izogniti se tistim najbolj žalostnim in težkim primerom, pri katerih smo doslej bili popolnoma brez pomoči. Kdor je imel priložnost videti, kako umira otrok ali mlad, krepek fant za vnetjem t. b. c. možgan, ali za miliarno tuberkulozo, ta bo z globoko hvaležnostjo mislil na tiste znanstvenike, ki so leta in leta delali, preden so nam dali B. C. G. vakcino.

Orisali smo v kratkih potezah nova, resda zelo močna sredstva, ki jih lahko s pridom uporabljamo v protituberkulozni borbi: B. C. G. vakcino in nova, zelo učinkovita zdravila. Dobili smo dobro orožje, ki se z vsakim dnem še izboljšuje. Vendar smo se istočasno prepričali, da je še vedno najbolj zanesljiva metoda in najvažnejša naloga prepreževanja, to je po možnosti izogibanje se infekciji. To pa je možno samo z dosledno zdravstveno propagando. Vsak od nas ve še premalo o tuberkulozi. Vsak od nas mora še izpopolnjevati svoje znanje, da bo znal obraniti sebe in druge. Ta naša obveznost je še bolj očitna, če pomislimo, da je v današnjih razmerah, po zaslugi ljudske oblasti, prvič omogočeno pri nas zdravstveno-zaščitno delo v najširših razmerah. Še večji pomen dobiva naša borba s socialnega stališča kot najvažnejši naš socialno-zdravstveni problem, posebno v današnjih dneh, ko vse naše ljudstvo v izrednem naporu svojih moči gradi lepšo bodočnost.

V zdravstvu je prav gotovo zraven zdravnikov najbolj odgovoren in važen poklic medicinske sestre. Posebno ljudskemu zdravstvu, ki je močno razširilo mrežo svojih zdravstvenih ustanov, je medicinska sestra eden najvažnejših sodelavcev, saj v njem prevzema popolnoma samostojne naloge.

Medicinska sestra je danes v zdravstvu zaposlena na vseh sektorjih medicinskega dela. Predvsem je seveda njeno mesto v preprečevalnem zdravstvu, kjer vodi samostojno številne ustanove preventivnega značaja. Srečamo jo v zdravstvenih postajah, dežijah, dežijah, dežijah domovih, številnih nosilnih zavodih. Te ustanove vodi po nasvetih zdravnika samostojno. Kot najtesnejši in najvažnejši sodelavec dela v protituberkuloznih dispanzerih, poliklinikah, ambulatorijih in ostalih ustanovah.

Starši, omogočite svojim hčerkam, da bodo dosegle poklic medicinske sestre

V zdravstvu je prav gotovo zraven zdravnikov najbolj odgovoren in važen poklic medicinske sestre. Posebno ljudskemu zdravstvu, ki je močno razširilo mrežo svojih zdravstvenih ustanov, je medicinska sestra eden najvažnejših sodelavcev, saj v njem prevzema popolnoma samostojne naloge.

Medicinska sestra je danes v zdravstvu zaposlena na vseh sektorjih medicinskega dela. Predvsem je seveda njeno mesto v preprečevalnem zdravstvu, kjer vodi samostojno številne ustanove preventivnega značaja. Srečamo jo v zdravstvenih postajah, dežijah, dežijah, dežijah domovih, številnih nosilnih zavodih. Te ustanove vodi po nasvetih zdravnika samostojno. Kot najtesnejši in najvažnejši sodelavec dela v protituberkuloznih dispanzerih, poliklinikah, ambulatorijih in ostalih ustanovah.

Zaostro boro proti brezdušnicam, ki uničujejo zdravje in življenja nosečih žen in deklet

Okrajno sodišče v Ptujju je v začetku maja tega leta obsodilo V. u. z. m. Terezi iz Belskega vrha št. 18 na pet mesecev odvzema prostosti, ker je 29. IX. 1948 v Velikem vrhu noseči delavki Z. u. r. n. Rozaliji pomagala, da je splavila in za tem na posledično splava zaradi zastrupljenja krvi umrla, ker ni pravočasno iskala zdravniške pomoči.

Fijačko Anton iz Dolan št. 2, ljubimec Z. u. r. n. Rozalije, je sicer ostal brez skrbi za otroka, ni se mu treba s težavo odločiti, ali bi poročil nezakonsko mater ali ne, temveč si lahko samo očita, da se ne more prištevat med tiste ljudi socialistične družbe, ki se borijo proti izkoriščanju, za zaščito žen in otrok. Z. u. r. n. ni znal v življenjski stiski nuditi druge pomoči kot izjavo, da je ne bo poročil. Pri tem mu je bilo vseeno, če bi se znašla Z. u. r. n. v Dravi, vseeno pa mu je tudi bilo, ko se je Z. u. r. n. zahtevala k svojemu rešitvi iz stiske, ki jo je plačala z življenjem. Fijačko Anton ni bilo v Velikem vrhu, da bi dal Z. u. r. n. moralno podporo, ko se je znašla na bolniški postelji in da bi ji preskrbel zdravniško pomoč ter ji rešil življenje.

Z. u. r. n. je bila vinskičarska hči. Njen življenjski razvoj je bil enak razvoju mnogih deklet na podeželju, ki doživljajo izkoriščanje kot edino obliko družbene odnosa napram njihovemu delu in življenju in ki padajo nazaj v nezaščitni položaj nezakonskih mater. Večina teh je primorana potom sodišča uveljavljati otrokove pravice in obveze nezakonskih očetov za skromno preživljanje, dokler si sami otroci ne pomagajo do eksistence. L. F.

DOPISI

IZ SLATINE

Preskrbimo naše vinogradnike z modro galico

Opažamo, da nekatere KZ niso dovolj preskrbljene z modro galico. Prvo škropljenje vinogradov se je začelo. Kljub temu je še mnogo vinogradnikov brez modre galice. Zato je treba čim prej nekaj ukreniti. Vinograde že ograža peronospora.

Na OZK v Ptujju ni mogoče nabaviti modre galice. Ta naj bi jo dala na razpolago drugi KZ, ki nima modre galice. Na ta način bi bilo doseženo, da bi bilo dovolj za prvo škropljenje.

Z dobro voljo bi poslovojnje KZ lahko pomagali našim vinogradnikom pri preskrbi z modro galico in jim omogočili uspešno borbo proti škodljivcem. Z. M.

Ze v prejšnjih številkah smo sporočili našim bralcem, da anonimnih dopisov ne objavljamo.

Uredništvo

VABIMO

na VII. turistični izletniški praznik in krasno vinsko sortno razstavo, ki bo dne 5. junija t. l. na Gomili. Pričetek ob 10. uri dopoldne. Prihrizek z gibanjco in dobra kapljica bo v ponudbo.

Gomila na tromeji okrajev: Ptuj, Ljutomer, Radgona.

Komisijška trgovina Okrajnega magazina v Ptujju

Vam nudi možnost nabave in prodaje vsakovrstnih predmetov

vah. Pa ne samo v preprečevalnem zdravstvu — tudi v zdraviliščih, po klinikah in bolnišnicah jo srečamo. Tukaj kot glavna sestra oddelkov vodi in usmerja delo vsega srednjega in nižjega medicinskega kadra in nosi velik del tega dela po teh ustanovah. Skratka — karmorkoli danes v zdravstvu pogledamo, povsod bomo srečali medicinsko sestro in ugotovili, da so uspehi zdravstva premočnokrat odvisni od njene delavnosti, marljivosti in predanosti medicinskemu poklicu. Medicinske sestre se šolajo v dveh zavodih, v Ljubljani in v Mariboru.

Delo medicinske sestre ni lahko. Od nje zahteva telesnega zdravja in obilo veselja do poklica. Toda zopet je res, da je poklic zvezan s toliko vrednostjo za ljudsko zdravstvo, da mora resnično privabiti čim več idealnih in zavednih srednješolk. Medicinski sestre je v največji meri poverjena skrb za zdravje ljudstva. To je pa prav gotovo eden prvih pogojev za uspehe v naših naporih za boljše, lepše, socialistično bodočnost.

Pogoji za sprejem v Šolo za medicinske sestre: Dovoljena nižja srednja šola in veselje do poklica. Prošnje za sprejem pošljite v Ljubljani na maribor šole na Kongresnem trgu 18. v Mariboru pa na Askerjevo ulico 6. Prošnje, kolkovani z 10.— dinarji, priložite: Rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo in življenjepis (kolikovani s 5.— dinarji).

Nekaj o privatnih gradnjah v okraju

OLO PTUJ, Izvršilni odbor — odesk za gradnje, je od leta 1947 do leta 1949 izdal 349 gradbenih dovoljenj za novogradnje stanovanjskih in gospodarskih poslopj. Gradbena dovoljenja so dobili največ delavci in mali posestniki.

Mnogo slučajev je, da gradbeni interesi zaprosijo za gradbeno dovoljenje, nimajo pa dovolj gradbenega materiala. Na primer tov. Simonič Martin je prejel gradbeno dovoljenje že 9. aprila leta 1947, pa še letos do marca ni pričel z graditvijo, vkljub temu, da je imel večinoma vso zidno opeko doma pod streho.

Nesmiselno je, da vlagajo prošnje in načrte gradbeni interesi, dokler si niso prikrbeli vsega gradbenega materiala. Mesto da bi z lahkoto začeli graditi in obnavljati svoja poslopja, stanovanjska ali gospodarska, zadevajo med gradnjo samo na velike težave. Na drugi strani nakupujejo nekateri kmetje na bone razno robo, ki je trenutno ne rabijo, ali jo nameravajo rabiti šele čez nekaj let.

Događa se, da kupujejo strešno opeko in cement, da jim ne bi zapadli boni. Na drugi strani do materiala ne pridejo ljudje, ki bi ga resnično potrebovali. Na te napake je bilo opozorjeno tudi s strani višjih organov oblasti. Gradbeni material se mora izdajati samo tistim reflektantom, ki so dali obnove potrebna poslopja pregledati po referentu za obnovo pri OLO in pristojnem krajevnem ljudskem odboru.

Medtem ko je po celotnem ptujskem okraju več začetih in nedovršenih novogradenj, je na drugi strani več resnih delavcev in malih posestnikov, ki so se na gradnje res predhodno pripravili in pri teh tudi dosegli uspehe. Tov. Koser Alojzu iz Rošnje je bilo izdano gradbeno dovoljenje 12. novembra 1947. Stanovanjsko poslopje je zgotovil ter tudi vsa notranja dela. Preostaja mu še zunanji omet. Imenovani si je vkljub težavam nabave gradbenega materiala pri-

skrbel gradbeni material. Zidno opeko si je večinoma nabavil na ruševinah ter si postavil novo stanovanjsko hišico ob cesti Ptuj—Maribor. Renko Konradu iz Sp. Hajdine je bilo 15. marca 1947 izdano dovoljenje za gradnjo stanovanjskega poslopja. Zaradi dobrih predprijav je gradnjo tudi dovršil. Obnovljena zadruha pri Barbari v Haložah je zajela mnogo vojnih škodovancev, ki obnavljajo svoja poslopja, požgana ob umiku okupatorja. Obnovljeno stanovanjsko poslopje ima med drugimi tudi Krajnc Blaž iz Gradišča št. 12, ki si je obnovil hišo, četudi je bajtar. V Središču je član Obnovitvene zadruge Gavez Franc s težavo dokončal in sezidal novo stanovanjsko poslopje. Mnogo je primerov uspešne izvedbe gradbenih načrtov, več pa je primerov, kjer so načrti delež presegali objektivne gradbene pogoje.

Pri obnavljanju novogradenj na podeželju je premalo obzirnosti do higienskih pogojev. Vsekakor je potrebno zdaj bolj kot kdaj koli poprej odstranjevati vse gradbene napake, ki so še po vaseh, da zgradimo čim sodobnejše pogoje za življenje. Mnogi kmetovalci nimajo na dvoriščih ograjenih gnojišč, drugi imajo gnojišča preblizu lastnih in sosednjih stanovanjskih prostorov ali celo studencev. Tako gnojišča morajo biti brezpogojno dovoljno oddaljena od stanovanj, v smenci in pokrita z deskami. Med takimi primeri je najbolj vpadljiv primer gnojišča pri posestniku Zajc Jarnezu v Apačah št. 10, ki ima gnojišče preblizu lastnih stanovanjskih prostorov. Tudi sosedu Murko Jakobu, ki ima tik od gnojiščem kuhinjsko okno, sedanja lega sosedovega gnojišča ne more biti v korist.

Pri zadostnem upoštevanju materialnih pogojev za graditve in pri upoštevanju okolice novogradnje bo mogoče doseči, da bodo v novi Jugoslaviji zgrajene hiše predstavljale lik zgradb, ki odgovarjajo razvoju in življenjski stopnji današnje družbe. RA.

Poljski delavci na drž. posestvu v Dornavi so zvesti in neumorni graditelji socializma

V obdobju pred II. kongresom ZS Slovenije se je tudi delovni kolektiv poljedelskih delavcev državnega posestva v Dornavi pri Ptujju vključil v sprejem velikih nalog za izpolnitev proizvodnega plana v I. polletju. Z uresničenjem zadanih nalog in zavestno graditvijo socializma hočemo dokazati, da so vse klevete proti naši državi neutemeljene in neresnične. Bil smo doslej tihi in neumorni graditelji in izvrševalci nalog, ki jih pred nas postavlja naša nova domovina, Partija z našim ljubljanim tov. Titom na čelu ter hočemo tudi v bodoče darovati vse svoje sile za dokončno izpolnitev naše petletke. Stremeli smo za tem, da bi kljub vsem težavam zvišali proizvodnjo, kvaliteto in kvantiteto naših proizvodov in da bi plan čim bolj presegli.

Sprejeli smo enomesečno tkmovanje, ki nam ga je napovedal delovni kolektiv poljskih delavcev državnega posestva v Pekre-Limbuš pri Mariboru in sicer v sledečem: a) 100 odst. izvršitev proizvodnega plana, b) 100 odst. izvršitev planskih investicij v lastni režiji, c) 10 odst. znižanje polne lastne cene investicij z normiranim delom in uporabo cenene materiala, d) zboljšanje kvalitete dela za 20 odst., e) pravilno postavitev norm in dvigom kadra v strokovnem pogledu.

Pri izpolnjevanju planskih nalog se nam je posrečilo usposobiti v raznih dejavnostih 24 članov sindikata za kvalifikacijo in polkvalificirane delavce za vse panoge kmetijstva. Članstvo se je upoštevalo na tečajih, ki so jih priredile sosedne uprave državnih posestev, do čim je tečaj za polkvalificirane delavce priredila uprava sama. S pravilnimi prijemi in smotno vzgojo članstva ter z uvedbo brigadnega sistema dela se nam je posrečilo dvigniti delovno disciplino za 50%. Z velikim veseljem smo se lotili nad vse važne planske naloge, to je gradnje modernih svinjakov za svinjsko farmo, ki bo štela 600 svinj. Pod strokovnim vodstvom okrajnega

gradbenega podjetja v Ptujju je v enem mesecu zraslo iz tal 5 licnih objektov, ki so izgotovljeni v surovem stanju. Naše veselje pa se je podvojilo, ko smo zvedeli, da bo tudi naših 50 molznih krav dobilo nov najmoderneje opremljeni hlev, katerega temelji se že dvigajo iz zemlje. Pri gradnji navedenih objektov je celotni kolektiv, ki šteje okrog 150 članov, doslej opravil že 1500 prostovoljnih delovnih ur.

Kljub vsem tem nalogam nismo pozabili na izpolnitev nalog, ki jih postavlja pred nas naš petletni plan za dvig vseh poljedelskih proizvodov. V pomladni setveni kampanji nismo pozabili, da je kvaliteta in kvantiteta pridelka odvisna od pravilne izbire in selekcije semena, pravočasne saditve in dobre obdelave zemlje. Kljub neugodni zimi in dolgotrajni pomladni suši so naši posevki vsestransko zadovoljivi ter pričakujemo od njih najboljše pridelke. Vinogradniški kolektiv naše podružnice je pomladil naše vinograde v velikosti 2 ha, zasadil 200 novih sadnih dreves, ves sadni nasad pa je z zimskim in pomladnim škropljenjem odlično zavaroval pred sadnimi škodljivci. Člani gozdnega kolektiva so tudi v zimskih mesecih pridno brusili sekire in žage ter neumorno skrbeli za izpolnitev vseh planskih nalog. Tudi vrtnarski kolektiv nas je v letošnjem letu presenetil z izdelavo novih toplih gred, v katerih že vzraja nešteto mladih sadik. Postreči nam hoče z najrazličnejšo okusno zelenjavo, ki jo bo s pridom uporabljala naša vzorno urejena sindikalna kuhinja, ogromne količine pa bo vrtnarstvo lahko nudilo tudi našemu delovnemu ljudstvu za prehrano.

Pri vsem našem delu in izvajanju nalog pa se nismo postavili na stališče ozkostranosti, ampak smo se odzvali klicu domovine za izpolnitev večjih in obširnejših nalog. Pri gradnji novega Beograda sodeluje 6 članov, v borbo za izpolnitev celotnega letošnjega plana go-

plasti prebivalstva vsaj pri nas v Sloveniji že precej informirane o bistvu te zahrbitne bolezni, o izredni nalezljivosti, o glavnih virih okužbe in najnujnejših obrambnih ukrepih.

Res bi bili lahko srečni, če bi najširše množice bile v enaki meri obveščene tudi o drugih nevarnih boleznih. Čemu torej še posebni tuberkulozni teden? Čemu še vedno znova in znova govoriti o tuberkulozi? Če se le malo poglobimo v vprašanje tuberkuloze, nam bo nujnost te intenzivnejše in koncentrirane borbe proti tuberkulozi takoj jasna. Vzroki ležijo v sami naravi te bolezni. Oglejmo si njene glavne značilnosti. Tuberkuloza je nalezljiva. Takšnih nalezljivih bolezni poznamo cele vrste; ni jih treba naštevati. Med njimi zavzema t. b. c. posebno mesto, ker je kronična nalezljiva bolezen. Kaj to pomeni? Če zbolimo recimo za škrlatinko ali tifusom, vemo, da bomo, če jo srečno prebolimo, čez par tednov zopet zdravi. To velja za vse tako zvezane akutne nalezljive bolezni. Drugače je pri t. b. c. Če zbolimo, moramo računati z dolgotrajnim zdravljenjem in bi le v izjemnih slučajih trajalo kak mesec, po navadi pa mine par let, preden smo zopet zdravi. V teh dolgih letih se potek bolezni lahko nešteto krat spremeni, nastanejo razne komplikacije, tako, da je izid zdravljenja do zadnjega negotov. V tem oziru lahko s tuberkulozo primerjamo kot kronično nalezljivo bolezen pri nas samo še sifilis. Zato tudi pri tuberkulozi ne poznamo t. zv. epidemije. Pri akutnih nalezljivih boleznih nastopi epidemija, ko se bolezen naglo množično širi in ravno tako naglo upada. Te alarmantne, vsem dobro vidne epidemije omogočajo seveda tudi hitre in uspešne zdravstvene ukrepe. Tega pri tuberkulozi ni. Kronični, tuberkulozni bolnik živi skrit med nami in ogroža okoliško skrito, potuhnjeno, toda trajno in tem bolj nevarno.

Druga, morda najbolj usodna značilnost tuberkuloze je sledeča: številne nalezljive bolezni zapuščajo t. zv. imunite. Ko prebolimo tifus, ali pa celo nevarne koze, postanemo imuni, t. j. neobčutljivi za ponovno okužbo s to boleznijo. Takšne imunite pri tuberkulozi ne poznamo. Bolnik, ki je ravnokar prebolel aktivno tuberkulozo, lahko vsak trenutek ponovno zbolí, če se ponovno okuži.

Tretji važni vzrok, zakaj je borba proti tuberkulozi tako težavna, je v tem, da nismo poznali do najnovejšega časa nobenega zdravila, ki bi uspešno delovalo na sam bacil tuberkuloze. Naša borba bi bila gotovo veliko lažja, če bi imeli proti tuberkulozi takšno sredstvo, kakor je recimo kinin pri malariji. Šele zadnja leta je uspelo najti nekaj podobnega. To je danes že splošno znani Streptomycin in drugi podobni preparati. To so gotovo zelo učinkovita sredstva, vendar si ne smemo delati nepotrebnih iluzij. Streptomycin je dobro zdravilo, toda samo v določenih fazah bolezni in za določene oblike tuberkuloze. Zaradi kroničnega poteka bolezni in izredne raznolikosti tuberkuloznih obolenj Streptomycin ni in ne more biti univerzalno sredstvo, ki naj bi vedno in v vsakem primeru pomagalo. Razen tega je njegovo pridobivanje posebno težavno in bo poteklo še precej časa, preden bo vedno in v zadostni količini na razpolago. Verjamemo, da nam bodo v dogledni bodočnosti takšna zdravila v znatni meri olajšala delo, toda samo delno; skrajšala bodo namreč čas zdravljenja obolenih in s tem delno omejila kronične vire okužbe. Seveda, bacili tuberkuloze s tem še ne bodo iztrebljeni. Zato bo preventiva, t. j. preprečevanje infekcije še vedno glavni cilj in smoter protituberkulozne borbe.

Kot zadnjo značilnost tuberkuloze moramo omeniti nam vsem dobro znano razširjenost te bolezni. Seveda je ravno ta moment s socialnega stališča najvažnejši. Naštetje še enkrat vse glavne karakteristike tuberkuloze: 1. njen izredno kro-

zdarstva pa se je podalo 7 članov našega kolektiva.

Vse planske naloge izjaja po večini mladi kader, zajer iz domače in okoliških vasi, ki ga z vzorom neumorne, vestnega in vseskozi marljivega delavca vodi dolgoletni kmetijski strokovnjak upravnik

Kolektiv poljskih delavcev drž. posestva v Dornavi